

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 31.07.2014
Vår ref: Marte Buaas/ 14-18874

Deres ref:

Høring - plikt til å stille vilkår om aktivitet ved tildeling av økonomisk stønad - endringer i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 20

Hovedorganisasjonene Virke viser til [høringsbrev](#) fra Arbeids- og sosialdepartementet datert 04.06.14.

Hovedorganisasjonen Virke representerer over 18 200 virksomheter med 220 000 ansatte innenfor bredden av tjenesteytende næringer.

Dette høringssvaret omhandler de arbeidsrettede tiltakene generelt og arbeidspraksis spesielt siden Virke er særlig opptatt av de tiltakene som gir størst og raskest effekt for å komme i arbeid.

Virke er positiv til aktivitetsplikt

Virke støtter forslaget om aktivitetsplikt med forbehold om at mottakerne av stønaden er i meningsfylt aktivitet og at det gis tett oppfølging til stønadsmottaker og arbeidsgiver (ved praksisplass).

Det viktigste målet med innføring av aktivitetsplikten er at flest mulig personer kommer i lønnet arbeid. Mangel på aktivitet er ikke veien inn i eller tilbake til arbeidslivet. De store forskjellene i kommunenes praksis når det gjelder å stille vilkår, viser at det er behov for en lovendring. Aktivitetsplikten kan og bør likevel omfatte mange ulike typer aktiviteter tilpasset den enkeltes behov.

Oppfølging også til arbeidsgiver

I 2013 var det totale antallet sosialhjelpsmottakere 120 775¹. 67 % av denne gruppen var "yrkespassive", altså arbeidsløse eller ikke arbeidssøkere² (resten er i arbeid, utdanning eller arbeidsrettede tiltak). Det vil si at det er rundt 81 000 som vil bli omfattet av innføringen av en aktivitetsplikt. Som nevnt i høringsbrevet vil dette kreve kompetanse og tid hos veilederne i tillegg til tilgang på flere tiltaksplasser. Departementet ønsker et særlig fokus på arbeidstrening rettet mot unge for å sikre en permanent overgang til arbeidslivet. Når en arbeidssøker er i praksis på en ordinær arbeidsplass, er det essensielt at arbeidsgiver også

¹ SSB økonomisk sosialhjelp –årlig

² SSB økonomisk sosialhjelp –årlig

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo
Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00
E-post
info@virke.no
Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA

får oppfølging og veiledning for at arbeidstreeningen skal være vellykket³. Det krever tid og kompetanse hos veileder til å følge opp arbeidsgiver i tillegg til oppfølgingen av arbeidssøker.

Kompetanseheving til veilederne

Veilederne som jobber med økonomisk sosialhjelp har hittil hatt lite fokus på arbeidsrettet bistand. De trenger derfor mer kunnskap om arbeidsmarkedet, hvordan de skal forholde seg til arbeidsgivere, hvilken kompetanse som er etterspurt og generell erfaring i kontakt med arbeidsplasser.

Arbeidsgiverne trenger økonomiske tilskudd

Når arbeidsgiver ansetter personer på en statlig ytelse, ofte etter en praksisperiode, vil de kunne få lønnstilskudd. Dette tilskuddet trekker arbeidsgivere frem som det viktigste virkemiddelet når de skal ansette personer som har stått utenfor arbeidslivet⁴. Virke ønsker derfor at et slikt tilskudd også skal være tilgjengelig for arbeidsgivere som ansetter personer på kommunale ytelser, som blant annet økonomisk sosialhjelp. Dette gjelder også tilgang på tilskudd til en mentor som vil gjøre det enklere å ta i mot personer på praksisplass og få til et solid oppfølgings- og opplæringsprogram for dem.

Flere tiltaksplasser

Når 81 000 flere skal i aktivitet trengs det flere tiltaksplasser. Hver enkelt person må ha en individuelt tilpasset aktivitetsplan. Kun 55 % av kommunene har egne kommunale tiltak. Det vil si at det vil bli mer trykk på de statlige tiltakene. I 2013 var det 63 700 personer med statlige ytelser som ventet på aktivitetsplan eller var vurdert å ha behov for arbeidsrettede tilbud⁵. Det vil si at det allerede er for få tiltaksplasser. Ventetid på tiltak og mellom tiltak kan gjøre det tyngre å komme i aktivitet. Virke mener derfor at antallet tiltaksplasser, særlig på avklarings- og oppfølgings tiltak, må økes.

Sanksjoner

Økonomisk sosialhjelp er sikkerhetsnettet som sikrer midler til et forsvarlig livsopphold. Det vil derfor, slik det står i høringsnotatet, være i strid med lovverket å redusere eller frata en person stønad ved manglende oppfylging av aktivitetsplikten. Virke deler regjeringens vurderinger rundt sanksjoner. Vi tror samtidig at en vellykket innføring av aktivitetsplikt uansett er avhengig av andre elementer enn sanksjoner, for eksempel veileders tid til tett oppfølging.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Inger Lise Blyverket /s
Leder Arbeidslivspolitik

Marte Buaas /s
Seniorrådgiver

³ "Arbeidsgiverperspektiv på inkludering", Schaft og Spjelkavik 2014

⁴ Virkemålet 2013, <http://www.virke.no/talloganalyse/Sider/Virkemålet-2013.aspx>

⁵ Stortingsmelding "flere i arbeid" 2012-2013